

Δίκτυο

Σημαντικών Περιοχών για τα πουλιά της Ελλάδας

Εξελίξεις στην προστασία των βιοτόπων των πουλιών

ΕΟΕ-Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία www.ornithologiki.gr

Τεύχος 1 Αρ. 1

Δεκέμβριος 2004

Ενημέρωση σε επικεφαλίδες

Το Newsletter του Δικτύου

Επέκταση Δικτύου σε 17 νέες περιοχές

Πρώτος χρόνος λειτουργίας του Δικτύου

Η περίπτωση της Καστοριάς

Καταγγελία Στρυμόνας

Το κυνήγι στη Γιάλοβα

Το Όρνιο στη Νάξο

Οι Υπεύθυνοι συμμετέχουν στην απογραφή Πελαργών

Πέντε παρουσίες και στο Census του Μαυροπετρίτη

Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις

Κορώνεια

Συντονίστρια Δικτύου ΣΠΠΕ: Μαρίλια Καλούλη

Υπεύθυνη Προστατευόμενων Περιοχών: Σταυρούλα Παπούλια

Στείλτε το άρθρο σας για το επόμενο Newsletter στο e-mail: mkalouli@ornithologiki.gr

Το πρώτο επικοινωνιακό μέσο του Δικτύου ξεκίνησε! Το Newsletter, θα βγαίνει κάθε τρίμηνο, με σκοπό να ενημερώνει όλα τα μέλη για τις δράσεις του δικτύου και να μπορείτε μέσα από αυτό να γράφετε άρθρα για την περιοχή σας ή να ανακοινώνετε ότι θεωρείτε εσείς ενδιαφέρον.

Πρώτη επέκταση Δικτύου

Σεμινάριο Υπευθύνων ΣΠΠΕ στο Μεσολόγγι, 5-6-7 Νοεμβρίου

Η πρώτη επέκταση του Δικτύου πραγματοποιήθηκε. 17 νέες περιοχές εντάχθηκαν, 5 ενισχύθηκαν με έναν ακόμα Υπεύθυνο και 28 άτομα συνολικά θα τις αναλάβουν.

Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια φέτος διεξάχθηκαν στο Μεσολόγγι, στο Κέντρο Ενημέρωσης του Αιτωλικού, το Σαββατοκύριακο 5-6-7 Νοεμβρίου. Στο σεμινάριο συμμετείχαν 15 από τους νέους Υπευθύνους.

Το πρόγραμμα ήταν παρόμοιο με τα περσινά σεμινάρια του Αμβρακικού και της Χειμαδίτιδας. Άφιξη στο Μεσολόγγι την Παρασκευή βράδυ. Διεξαγωγή σεμιναρίου και παρουσιάσεις στο Κέντρο του Αιτωλικού όλο το Σάββατο και επίσκεψη στη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου και παρατήρηση πουλιών την Κυριακή.

Το σεμινάριο διοργανώθηκε από την Μαρίλια Καλούλη και βασικοί ομιλητές ήταν η Σταυρούλα Παπούλια, ο Γιώργος Καρρής, και ο Θόδωρος Κομηνός. Την Κυριακή μας παρουσίασε την περιοχή του Μεσολογγίου ο Φώτης Περγαντής, ενώ στην ξενάγηση συμμετείχε και ο Αποστόλης Χριστόπουλος, Υπεύθυνος Σπερχείου.

Πως μας φάνηκε το σεμινάριο

Από την πλευρά της ΕΟΕ μείναμε πάρα πολύ ευχαριστημένοι. Όλοι οι υποψήφιοι Υπεύθυνοι έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για τα θέματα που συζητήθηκαν, είχαν αρκετές γνώσεις, υπήρχε άμεσος διάλογος, καλή συνεργασία και ενθουσιασμός με τα πουλιά στο πεδίο. Πάνω από όλα υπήρχε πολύ θετικό κλίμα ανάμεσα σε όλους και περάσαμε πολύ όμορφα! Από την πλευρά των συμμετεχόντων, όλοι ανεξαιρέτως εκφράσανε την ικανοποίησή τους από την διοργάνωση και την ύλη αλλά θα θέλανε περισσότερα πράγματα για τα πουλιά. Είναι γεγονός ότι την πρώτη μέρα των σεμιναρίων δίνεται μεγάλο βάρος στο νομοθετικό πλαίσιο και στις απειλές που διατρέχουν οι ΣΠΠΕ. Αυτό γίνεται γιατί απευθύνεται σε άτομα που δεν έχουν εμπειρία αναγνώρισης ορνιθοπανίδας και το σημαντικότερο ρόλο που θα αναλάβουν είναι η παρακολούθηση της περιοχής από την πλευρά των απειλών.

Είναι άλλωστε αδύνατο μέσα σε δύο μέρες να γίνει εκπαίδευση για τη παρακολούθηση της ορνιθοπανίδας. Η δεύτερη μέρα του σεμιναρίου που είναι αφιερωμένη στη

παρατήρηση πουλιών είναι το καλύτερο που μπορεί να γίνει.

Τι πουλιά παρατηρήσαμε

Η ποικιλία ειδών που παρατηρήσαμε ήταν πολύ μεγάλη. Το Σάββατο το μεσημέρι στη Θέση Αγ. Νικόλα με θέα τον αλμυρόβαλτο είδαμε Αργυροτσικνιάδες, Λευκοτσικνιάδες, Σταχτοτσικνιάδες, Αλκυόνη, Νανοβουτηχτάρια. Την Κυριακή που μπήκαμε στο εσωτερικό της λιμνοθάλασσας προς τον Λούρο, όπου έχει αχανείς αλμυρόβαλτους, και λασπώδης εκτάσεις, συναντήσαμε τεράστια κοπάδια από παρυδάτια, πάνω από 300 τρίγκες, νανοσκαλίδρες, καλημάνες, νερόκοτα, ενώ από την πλευρά της κυρίως λιμνοθάλασσας ήταν γεμάτη φαλαρίδες και βουτηχτάρια, κορμοράνοι περνούσαν κατά κοπάδια από πάνω μας, πελεκάνοι, καλομάκρκοι πετούσαν πάνω από τους καλαμιόνες, το κλου όμως της παρατήρησης αποτέλεσαν οι δύο ψαραετοί, καθώς και ένας βασιλαετός από μακριά.

Φωτογραφίες σεμιναρίου

Πρώτος χρόνος λειτουργίας του Δικτύου

Το Δίκτυο ξεκίνησε με την ένταξη 35 περιοχών ΣΠΠΕ τις οποίες αναλάβανε να παρακολουθούν 60 άτομα. Το πρώτο χρόνο λειτουργίας οι Υπεύθυνοι είχαν ως υποχρέωση να στείλουν τρεις αναφορές για την περιοχή τους. Μία το Φεβρουάριο, μία τον Ιούνιο και μία τον Νοέμβριο. Σκοπός ήταν να συλλέξουν σιγά-σιγά περισσότερες πληροφορίες για την περιοχή τους. Οι αναφορές έφτασαν με μικρές απώλειες στην αρχή και ήταν διαφόρων επιπέδων. Σίγουρα τα στοιχεία ήταν αδύνατον να είναι πλήρη στην αρχή, αλλά σταδιακά με την εμπειρία που θα αποκτηθεί στην παρακολούθηση της περιοχής τους και η εξοικείωση με τα οικολογικά χαρακτηριστικά θα προσδίδει όλο και περισσότερο κύρος και σιγουριά στον Υπεύθυνο για την απόδοση μιας πληρέστερης εικόνας για την κατάσταση της περιοχής.

Όλες οι αναφορές διαβάστηκαν από την συντονίστρια του Δικτύου και την Υπεύθυνη προστατευόμενων περιοχών και όλοι έλαβαν κάποια σχόλια και κατευθύνσεις για τις επόμενες αναφορές.

Η πρώτη επεξεργασία όλων των στοιχείων και κάποια πρώτα αποτελέσματα για το σύνολο των 35 περιοχών θα δημοσιοποιηθούν στο τέλος της χρονιάς, αφού έχουν συλλεχθεί και οι τελευταίες αναφορές.

Κάποιες αδυναμίες που εντοπίστηκαν σε αυτό το πρώτο πιλοτικό θα λέγαμε χρόνο ήταν οι εξής: Υπήρξαν κάποιες πρακτικές δυσκολίες από άτομα που δεν είχαν δυνατότητα εύκολης πρόσβασης και χρήσης του διαδικτύου, να στείλουν την αναφορά μέσω της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας που διαμορφώθηκε για το δίκτυο. Ο τρόπος αυτός συμπλήρωσης και αποστολής της αναφοράς είναι κάτι που πρέπει όλοι να τον καθιερώσουν, καθώς είναι και ο μοναδικός τρόπος για την ΕΟΕ να μπορεί να επεξεργάζεται και να αναλύει τις αναφορές. Διαφορετικά θα πρέπει εμείς να αντιγράψουμε

όλες τις αναφορές που έρχονται σε μορφή word κειμένου, κάτι που είναι πολύ χρονοβόρο και πρακτικά αδύνατο για τις πλέον 52 περιοχές.

Μια άλλη αδυναμία ήταν η απόσταση και η μικρή επικοινωνία. Ο αρχικός ενθουσιασμός είναι λογικό να εξασθενεί όταν δεν υπάρχει μια τακτική επαφή, είτε με το αντικείμενο είτε μεταξύ των μελών του Δικτύου και της ΕΟΕ. Ελπίζουμε ότι αυτό το Newsletter θα αναζωπυρώσει το ενδιαφέρον, και υποσχόμαστε να βρούμε και άλλα μέσα επικοινωνίας.

Εσείς από την πλευρά σας μην διστάζετε να μας πάρετε τηλέφωνο για οποιαδήποτε πρακτική δυσκολία αντιμετωπίζετε ή ουσιαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η περιοχή σας.

Οι πρώτες Δράσεις του Δικτύου

Επιτυχία της ΕΟΕ και των Υπευθύνων στη Λίμνη Καστοριά

Ο Δήμος Μακεδονών καθαίρεσε τελικά την παράνομη προβλήτα στην παραλία Δισπηλιού της λίμνης Καστοριάς τον Φεβρουάριο 2004 μετά την καταδικαστική απόφαση του πλημμελειοδικείου Καστοριάς. Την παράνομη προβλήτα είχε κατασκευάσει το 2001 η προηγούμενη διοίκηση του Δήμου παραβιάζοντας πολλούς περιβαλλοντικούς νόμους. Η ΕΟΕ απευθύνθηκε στο Συνήγορο του Πολίτη με την παρέμβαση του οποίου η υπόθεση είχε αίσιο τέλος.

[Δείτε το βίντεο](#) των εργασιών της αποξήλωσης που μας έστειλαν οι υπεύθυνοι παρακολούθησης της Λίμνης Καστοριάς, Χρήστος Τόσκος και Νίκος Παναγιωτόπουλος. Για περισσότερες πληροφορίες spapoulia@ornithologiki.gr και Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος Καστοριάς eppkas@mail.gr

Εκβολές Στρυμόνα

Νέες παράνομες εργασίες από Δήμο στις Εκβολές Στρυμόνα
Ο Δήμος Ορφανού κατασκεύασε τον Σεπτέμβριο 2004 δύο παράνομες τάφρους για την απόθεση των υγρών αποβλήτων του Δήμου στα όρια της προστατευόμενης περιοχής χωρίς να έχει προηγηθεί εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης και αδειοδότηση από τις αρμόδιες αρχές. Η ΕΟΕ ενημερώθηκε άμεσα για το γεγονός από τους υπεύθυνους παρακολούθησης της περιοχής και έστειλε επιστολή διαμαρτυρίας προς τις αρμόδιες αρχές. Η υπόθεση βρίσκεται υπό διερεύνηση από τις τοπικές υπηρεσίες
Για περισσότερες πληροφορίες sparoulia@ornithologiki.gr

Το κυνήγι στη Γιάλοβα

Μετά από έντονη γραπτή διαμαρτυρία του Υπευθύνου Γιάλοβας και της ΕΟΕ προς το Δασαρχείο Καλαμάτας, Περιφέρεια, Νομαρχία, και την Δ/νση Δρυμών και Θήρας του Υπ. Γεωργίας καθώς και τη δημοσιοποίηση του θέματος της λαθροθηρίας και της ανύπαρκτης φύλαξης εντός των ορίων του ΚΑΖ, στις τοπικές εφημερίδες της Καλαμάτας, Ελευθερία και Σημιαία, το Δασαρχείο, σε συνεργασία με την Αστυνομία Πύλου προέβη σε δύο συλλήψεις και αφαίρεση αδειών λαθροθηρών με αποτέλεσμα να ηρεμήσει η περιοχή από την έντονη και καθημερινή πίεση. Τα Χριστούγεννα πλησιάζουν όμως και αναμένεται έξαρση της λαθροθηρίας στην περιοχή. Ο Υπεύθυνος Γιάλοβας θα είναι σε επιφυλακή και έτοιμος να ειδοποιήσει και να κινητοποιήσει τις αρχές.

Η λ/θ της Γιάλοβας έχει κηρυχτεί σε ΚΑΖ από το 1996 με αποτέλεσμα οι αριθμοί των πουλιών να έχουν αυξηθεί στην περιοχή στο πενταπλάσιο. Η πίεση που ασκείται κάθε χρόνο από τους κυνηγούς να επιτραπεί σε ένα κομμάτι της λ/θ το κυνήγι, δεν έχει

υπερνικήσει την αντικρουόμενη θέση της σημαντικότητας αυτής της περιοχής να παραμείνει ολόκληρη Καταφύγιο Άγριας Ζωής
Για περισσότερες πληροφορίες Νίκος Λυμπερόπουλος, Lybenikos@hotmail.gr

Παρατήρηση Όρνιου στο ΙΒΑ Νάξου

2 ζευγάρια όρνια παρατηρήθηκαν φέτος να φωλιάζουν σε βουνό (εντός των ορίων του ΙΒΑ της Νάξου: Όρη Δίας, Μαυροβούνι, Κόρωνος). που είχαν πάψει να χρησιμοποιούν τα τελευταία 10 χρόνια.

Το όρνιο είναι πτωματοφάγο αρπακτικό πουλί και απειλείται από τη μείωση της διαθέσιμης τροφής, την έλλειψη κατάλληλων θέσεων για ξεκούραση και αναπαραγωγή, τα δηλητηριασμένα δολώματα και το παράνομο κυνήγι.

Για περισσότερες πληροφορίες Νίκος Προμπονάς στο nikosp2003@yahoo.gr ή στο naxosbirding@yahoo.gr.

Συμμετοχή των Υπευθύνων σε άλλες δράσεις της ΕΟΕ

Απογραφή Πελαργών στην Ελλάδα

Φέτος το Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης σε συνεργασία με την ΕΟΕ, συμμετείχε στην 6^η Παγκόσμια Απογραφή της αναπαραγωγικής επιτυχίας των Πελαργών. Στη Δράση αυτή συγκεντρώθηκε η μεγαλύτερη στρατιά από εθελοντές, που υπολογίζονται σε πάνω από 130 άτομα. Ανάμεσα σε αυτούς ο Αποστόλης Χριστόπουλος, ο Μιχάλης Μοσχοβής, Χάρης

Κουρουζίδης, Φώτης Αργυρίου, Νίκος Παναγιωτόπουλος, Αρης Χρηστίδης, Κυριάκος Τσίπης, Κυριάκος Οικονομίδης, Γιώργος Υφαντής, Σταύρος Καλπάκης, Χρήστος Τσαιτουρίδης, Νίκος Προμπονάς, Λαυρέντης Σιδηρόπουλος, Παντελής Κωσταντίνου, Τσιβιντζέλη Μπέινα, Νασοπούλου Θέμις, Αλεξανδρίδου Συρμούλα. Οι εθελοντές αυτοί, ανέλαβαν να σαρώσουν τα χωριά ενός Νομού της Ελλάδας και να καταγράψουν όλες τις υπάρχουσες φωλιές, καθώς και να καταμετρήσουν τους νεοσσούς της κάθε φωλιάς. Περισσότερα για την απογραφή και τα αποτελέσματα θα βρείτε στην ιστοσελίδα της ΕΟΕ

<http://www.ornithologiki.gr/ekdp/ciconia/gr/program/apografi.htm>

Συμμετοχή στο Census του Μαυροπετρίτη

Σημαντική ήταν η συμμετοχή Υπευθύνων ΣΠΠΕ στη απογραφή του Μαυροπετρίτη στα πλαίσια του προγράμματος LIFE που διεξάγει η ΕΟΕ. Συγκεκριμένα ο Γιώργος Κατσαδωράκης ήταν συντονιστής της ομάδας των Σποράδων, ο Παναγιώτης Λατσούδης συντονιστής των Κυκλάδων, ο Νίκος Προμπονάς και ο Γιάννης Γαβαλάς συμμετείχαν και ανέλαβαν την απογραφή των περιοχών τους, Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, ο Μίλτος Γκλέτσος συμμετείχε στην απογραφή των Βόρειων Δωδεκανήσων και ο Αποστόλης Χριστόπουλος στην απογραφή των Αντικυθήρων. Περισσότερα για την απογραφή του Μαυροπετρίτη θα βρείτε στην ιστοσελίδα της ΕΟΕ

<http://www.ornithologiki.gr/life/falcoel/index.php>

Νέα από την ΕΟΕ

Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις

Όπως κάθε χρόνο, η ΕΟΕ διοργανώνει, την εβδομάδα γύρω από τις 15 Ιανουαρίου, τις μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις πουλιών σε

όλους τους υγροτόπους της Ελλάδας. Καλούμε όλους τους Υπευθύνους που έχουν αναλάβει την παρακολούθηση ενός υγροτόπου να συμμετάσχουν στην καταμέτρηση της περιοχής τους μαζί με την αποστολή της ΕΟΕ. Το πρόγραμμα των μεσοχειμωνιάτικων καθορίζεται τις μέρες εκείνες γιατί ο καιρός παίζει καθοριστικό ρόλο. Πάντως για όλους τους υπολοίπους, ανεξάρτητα από την περιοχή που έχετε αναλάβει, μπορείτε να δηλώσετε συμμετοχή για κάποιο υγρότοπο που σας ενδιαφέρει και θα ειδοποιηθείτε για τις ακριβείς ημερομηνίες. Δηλώστε συμμετοχή για περιοχή και το χρόνο που διαθέτετε στο mkalouli@ornithologiki.gr

Κορώνεια

Με τον χειρότερο δυστυχώς τρόπο φάνηκαν οι συνέπειες της αδιαφορίας της πολιτείας για τις προστατευόμενες περιοχές. Χιλιάδες πουλιά, πολλά από αυτά σπάνια και απειλούμενα είδη – προστατευόμενα κατά τα άλλα – βρέθηκαν νεκρά στη λίμνη Κορώνεια. Η ασυνεννοησία του δαιδαλώδους πολιτικού και διοικητικού σκηνικού ακουμπούσε τα όρια του παραλόγου: επί ένα μήνα η νομαρχία συγκαλούσε συμβούλια με τους πάντες, ο έπαρχος προσπαθούσε να βρει επίσης άκρη, τα πανεπιστήμια έπαιρναν δείγματα, το ΥΠΕΧΩΔΕ ρωτούσε να καταλάβει τι συμβαίνει και τι πρέπει να κάνει. Αποτέλεσμα απολύτως κανένα. Η καταστροφή ήρθε, έκανε τον κύκλο της και έφυγε χωρίς καν να μάθουμε με σιγουριά τι ήταν. Η ανθρώπινη επέμβαση ήταν μόνο κάποια κανονάκια που στήθηκαν κάποια στιγμή να τρομάζουν τα πουλιά μήπως και δεν πλησιάζουν την λίμνη. Βέβαια θα πρέπει να αναφερθούν εδώ οι προσπάθειες και των συνεργατών της ΕΟΕ και άλλων φορέων να καταγράψουν, να ενημερώσουν και να προτείνουν λύσεις. Προσπάθειες φιλότιμες αλλά δυστυχώς ασύνδετες και μεμονωμένες. Πριν από περίπου ενάμισι χρόνο το ΥΠΕΧΩΔΕ με τις ανάλογες τυμπανοκρουσίες ανήγγειλε την ίδρυση 25 Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών. Ο ρόλος τους ήταν ακριβώς να αναλάβουν συγκεντρωτικά σαν φορέας την προστασία και τη διαχείριση

ανά περιοχή, πολλών σημαντικών βιοτόπων. Η Κορώνεια είχε Φορέα Διαχείρισης όταν έγινε η

καταστροφή αλλά αυτός ο φορέας δεν είχε τίποτε άλλο. Ούτε προσωπικό, ούτε εξοπλισμό ούτε τίποτε άλλο πέρα από κάποια ονόματα που αποτελούσαν ένα διοικητικό συμβούλιο. Αυτό το διοικητικό συμβούλιο έδειξε καλή διάθεση, συνεδρίαζε, προσπάθησε, αλλά βέβαια χωρίς υποστήριξη, τελικά άκρη δεν έβγαλε. Έτσι φτάσαμε πάλι εκεί που ήμασταν και χειρότερα. Η λίμνη αφημένη στην τύχη της να δέχεται τα λύματα των βιοτεχνιών και τα φυτοφάρμακα όλης της ευρύτερης περιοχής τα πουλιά να πεθαίνουν και το κράτος να υπόσχεται ότι αυτή τη φορά τα πράγματα θα είναι διαφορετικά. Θα είναι; Πάντως η ΕΟΕ σε συνεργασία και με τις άλλες μεγάλες περιβαλλοντικές οργανώσεις έχει βάλει προτεραιότητα να πείσει με όποιο τρόπο χρειαστεί την πολιτεία ότι οι υποχρεώσεις της απέναντι στις Προστατευόμενες Περιοχές είναι πολύ συγκεκριμένες και ότι αυτές αποτελούν φυσική κληρονομιά, περιουσία όλων μας και κανείς δεν έχει το δικαίωμα ούτε να παίζει μαζί τους ούτε να επιδεικνύει εγκληματική αμέλεια για την τύχη τους.

Για περισσότερες πληροφορίες
xkappas@ornithologiki.gr

Υποστηρίξτε την καμπάνια της Ορνιθολογικής και της Birdlife για την ανάγκη αλλαγής της αγροτικής πολιτικής στην Ευρώπη προς μία αειφόρο γεωργία που δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην Αγρια Ζωή.

Μπείτε στο site της ΕΟΕ :
http://www.ornithologiki.gr/page_in.php?tID=2794&sID=213

και συμπληρώστε και στείλτε την κάρτα διαμαρτυρίας προς τον Ευρωπαϊό Επίτροπο για την Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη